

Π. Παυλόπουλος: Η προκλητική ατιμωρησία της Τουρκίας ύστερα από 50 χρόνια παράνομης εισβολής και κατοχής στην Κύπρο

/ [Επικαιρότητα](#)

Σε ομιλία του με τίτλο «Η προκλητική ατιμωρησία της [Τουρκίας](#) ύστερα από 50 χρόνια παράνομης εισβολής και κατοχής στην [Κύπρο](#)», κατά την εκδήλωση που οργάνωσε ο Σύλλογος «Μικρασιατική Στέγη Κορίνθου» την Παρασκευή 13 Σεπτεμβρίου 2024 στην Κόρινθο, ο τέως Πρόεδρος της Δημοκρατίας, Ακαδημαϊκός και Επίτιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του ΕΚΠΑ κ. [Προκόπιος Παυλόπουλος](#) επισήμανε, μεταξύ άλλων, και τα εξής:

«Πρόλογος

Πέρασαν ήδη 50 χρόνια αφότου η Τουρκία εισέβαλε, με βάρβαρο τρόπο και

καταπατώντας κάθε έννοια του Διεθνούς Δικαίου καθώς και όλες τις σχετικές αποφάσεις των οργάνων του ΟΗΕ, στην Μαρτυρική Κύπρο και η προκλητική κατοχή του ενός τρίτου του εδάφους της Κυπριακής Δημοκρατίας δυστυχώς συνεχίζεται. Αυτή η αδιανόητη ατιμωρησία της Τουρκίας -όταν μάλιστα συνοδεύεται και από την ιταμή άρνησή της να δεχθεί επίλυση του Κυπριακού Ζητήματος κατά τρόπο σύμφωνο με το Διεθνές Δίκαιο και με το Ευρωπαϊκό Δίκαιο- εκ μέρους της Διεθνούς Κοινότητας αλλά και της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν είναι επιτρεπτό ούτε και ανεκτό να συνεχισθεί.

I. Η «συμπόρευση» Τουρκίας και Ρωσίας στην ωμή καταπάτηση του Διεθνούς Δικαίου

Τούτο καθίσταται πλέον κάτι παραπάνω από προφανές και λόγω της τρέχουσας διεθνούς συγκυρίας. Και αναφέρομαι πρωτίστως στην εξίσου βάρβαρη εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, δοθέντος ότι ουδείς πλέον δικαιούται να παραβλέπει πως η τουρκική εισβολή και κατοχή στην Κύπρο και η κατά τ' ανωτέρω αδιαφορία -φυσικά κατ' επιεική έκφραση- της Διεθνούς Κοινότητας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπήρξαν το «πρότυπο», το οποίο δεν δίστασε να υιοθετήσει η ηγεσία της Ρωσίας προκειμένου να επιτεθεί στην Ουκρανία και να προκαλέσει τον αιματηρό πόλεμο.

A. Τον πόλεμο ο οποίος συνεχίζεται, με «αόρατη» ακόμη την προοπτική λήξης του και με αδύνατη την εκτίμηση του έως πού μπορεί να οδηγήσει η περαιτέρω κλιμάκωσή του για την Ειρήνη και την Ασφάλεια παγκοσμίως. Ελλάδα και Κύπρος -σε πλήρη αντίθεση προς την Τουρκία- συμπαράστανται, συμπαρίστανται και θα συνεχίσουν να συμπαρίστανται, ειλικρινώς και ποικιλοτρόπως ιδίως στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στον δεινώς δοκιμαζόμενο Λαό της Ουκρανίας. Από τώρα όμως, και ιδίως αμέσως μόλις τελειώσει ο φρικτός αυτός πόλεμος και ο υπαίτιος εισβολέας πληρώσει το βαρύ τίμημα του εγκλήματός του, πρέπει να συναγάγουμε, τόσο σ' επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και σ' επίπεδο Διεθνούς Κοινότητας, τ' αναγκαία διδακτικά συμπεράσματα. Και δη συμπεράσματα τόσο για τα αίτιά του όσο και για τις επιπτώσεις του.

B. Υπ' αυτό το πνεύμα και ως συνεπείς υπέρμαχοι της Ευρωπαϊκής και της Διεθνούς Νομιμότητας, Ελλάδα και Κύπρος -κατ' ουσία δε ο Ελληνισμός, στο σύνολό του- πρέπει να καταδείξουμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση αλλά και στην Διεθνή Κοινότητα, πρωτίστως δε στις ΗΠΑ και στο ΝΑΤΟ, πόσο μεγάλες είναι οι ευθύνες τους διότι ανέχθηκαν και ανέχονται, για τόσες δεκαετίες, τις επιπτώσεις και τα τετελεσμένα της τουρκικής εισβολής και κατοχής στο έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας. **Της πρώτης τέτοιας ωμής καταπάτησης της εδαφικής ακεραιότητας**

και της κυριαρχίας Κράτους-Μέλους της Διεθνούς Κοινότητας μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο. Μιας εισβολής που στοίχισε την ζωή χιλιάδων αθώων θυμάτων, πολλών από τα οποία η τύχη αγνοείται ακόμη και σήμερα.

II. Οι προϋποθέσεις επίλυσης του Κυπριακού Ζητήματος κατά το Διεθνές και το Ευρωπαϊκό Δίκαιο

Δυστυχώς, ως τώρα και μολονότι η Κυπριακή Δημοκρατία κλείνει δύο δεκαετίες ως πλήρες Κράτος-Μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ) ουδέποτε ενεργοποιήθηκε επαρκώς -και κατ'εξοχήν υπό όρους που ανταποκρίνονται στην Αρχή της Αλληλεγγύης κυρίως τις διατάξεις του προμνημονευόμενου άρθρου 42 παρ. 7 της ΣΕΕ- υπέρ της Κύπρου και εις βάρος της Τουρκίας. Οι μέσω της ΚΕΠΠΑ κυρώσεις εναντίον της Τουρκίας για την πρόδηλη παραβίαση του Ευρωπαϊκού και του Διεθνούς Δικαίου εις βάρος της Κυπριακής Δημοκρατίας απουσιάζουν επιδεικτικώς, ενώ ουδέποτε η χώρα αυτή πείσθηκε, ουσιαστικώς, για την υπό όρους Ευρωπαϊκού Δικαίου και Ευρωπαϊκής Νομιμότητας επίλυση του Κυπριακού Ζητήματος. Δηλαδή υπό όρους ομοσπονδιακού τύπου Αντιπροσωπευτικής Δημοκρατίας, όπως απαιτεί το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο. Στο σημείο αυτό είναι ανάγκη να επισημανθεί μ' έμφαση ότι, κατά τα προαναφερθέντα, λύση του Κυπριακού Ζητήματος νοείται μόνον υπό τις ακόλουθες επτά, κατ'ελάχιστο, προϋποθέσεις:

A. Πρώτον, η Κυπριακή Δημοκρατία πρέπει να έχει την πολιτειακή μορφή το πολύ Ομοσπονδιακού Κράτους, κατά τα Διεθνή και κυρίως κατά τα Ευρωπαϊκά αντίστοιχα πρότυπα. Ουδεμία μορφή Συνομοσπονδίας, ευθεία ή συγκεκαλυμμένη, είναι ανεκτή. Και τούτο πρωτίστως διότι πέραν του ότι μια τέτοια «λύση» είναι, εξ ορισμού, «θνησιγενής» και εξυπηρετεί μόνο τις βλέψεις και τα συμφέροντα της Τουρκίας με το να οδηγεί σε ουσιαστική πολιτειακή αποσύνθεση την Κυπριακή Δημοκρατία, έρχεται σε πλήρη αντίθεση με τον «*πυρήνα*» του πρωτογενούς Ευρωπαϊκού Δικαίου. Κυρίως δε με τις διατάξεις της ΣΕΕ, ως προς την πολιτειακή μορφή και την κυριαρχία των Κρατών-Μελών της. Πραγματικά, αποτελεί κοινό νομικό και πολιτικό «*τόπο*» ότι Συνομοσπονδιακό Κράτος δεν μπορεί να είναι Κράτος-Μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δοθέντος ότι δεν δύναται, εκ φύσεως, ν' ανταποκριθεί, μεταξύ άλλων, στις απαιτήσεις επαρκούς τήρησης του Ευρωπαϊκού Κεκτημένου.

Β. Δεύτερον, η Κυπριακή Δημοκρατία πρέπει να στηρίζεται, καθ' ολοκληρία, στις θεμελιώδεις αρχές της Αντιπροσωπευτικής Δημοκρατίας, ως θεσμικής εγγύησης της Ελευθερίας *in globo*. Άρα ως θεσμικής εγγύησης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, όχι μόνο κατά το Εθνικό Δίκαιο αλλά και κατά το Διεθνές και το Ευρωπαϊκό Δίκαιο.

Γ. Τρίτον, η Κυπριακή Δημοκρατία πρέπει να έχει, ως μέλος της Διεθνούς Κοινότητας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μία Διεθνή Νομική Προσωπικότητα.

Δ. Τέταρτον, στην Κυπριακή Δημοκρατία νοείται μία, και μόνον, Ιθαγένεια.

Ε. Πέμπτον, η Κυριαρχία της Κυπριακής Δημοκρατίας πρέπει να είναι πλήρης, μ' εξίσου πλήρη σεβασμό όλων, ανεξαιρέτως, των διατάξεων του Διεθνούς και του Ευρωπαϊκού Δικαίου. Τούτο σημαίνει πληρότητα και της *stricto sensu* Κυριαρχίας της -π.χ. σε ό,τι αφορά την εδαφική της ακεραιότητα, τα σύνορά της, την αιγιαλίτιδα ζώνη της κ.λπ.- και της *lato sensu* Κυριαρχίας της, άρα την πλήρη άσκηση όλων, δίχως οιαδήποτε διάκριση, των Κυριαρχικών της Δικαιωμάτων, μ' επίκεντρο τα Δικαιώματά της επί του συνόλου των Θαλάσσιων Ζωνών της κατά το Διεθνές Δίκαιο της Θάλασσας (Σύμβαση του Montego Bay του 1982), π.χ. επί της Υφαλοκρηπίδας της και της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης της. Ουδεμία δε επιρροή ασκεί επ' αυτού το ότι η Τουρκία δεν έχει προσχωρήσει στην ως άνω Διεθνή Σύμβαση, αφού αυτή, κατά την νομολογία του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης, παράγει διεθνώς παραδεδεγμένους κανόνες του Διεθνούς Δικαίου, οι οποίοι ισχύουν *erga omnes*.

ΣΤ. Έκτον -και κατά συνέπεια- επί της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν είναι επιτρεπτό να παραμένουν, κατ' ουδένα τρόπο, στρατεύματα κατοχής ούτε να ισχύουν, επίσης κατ' ουδένα τρόπο, εγγυήσεις τρίτων. Και στις «εγγυήσεις» αυτές περιλαμβάνονται ενδεχόμενες «εγγυήσεις» και της Μεγάλης Βρετανίας, ιδίως αφότου συντελέσθηκε το Brexit.

Ζ. Και, έβδομον, τα προαναφερόμενα συνεπάγονται ότι από την Κυπριακή Δημοκρατία πρέπει ν' αποχωρήσουν, χωρίς προϋποθέσεις, οι «έποικοι», τους οποίους εγκατέστησε παρανόμως, σύμφωνα μάλιστα με την νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, η Τουρκία και να επανέλθουν οι αναγκαστικώς αποχωρήσαντες από τις εστίες τους, λόγω της τουρκικής εισβολής, πρόσφυγες, ανακτώντας πλήρως όλα τα κατά την Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου αλλά και κατά τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης Δικαιώματά τους.

Επίλογος

Όσο για την Διεθνή Κοινότητα και τον ΟΗΕ, η κατ' αποτέλεσμα «ισότιμη» αντιμετώπιση Τουρκίας και Κύπρου -δηλαδή του «θύτη» με το «θύμα» της τουρκικής εισβολής και κατοχής- κατά την λογική της ανοχής των ατέρμονων και κενών περιεχομένου συζητήσεων μεταξύ των δύο μερών, δείχνει πόσο στις μέρες μας το Διεθνές Δίκαιο, με αποκλειστική ευθύνη της ίδιας της Διεθνούς Κοινότητας και του ΟΗΕ, συντίθεται όχι τόσο από *leges perfectae*, αλλά σε πολλές περιπτώσεις από *leges minus quam perfectae* ή και *leges imperfectae*. Ελλάδα και Κύπρος, λοιπόν, στέλνοντας το μήνυμα ότι δεν είναι διατεθειμένες να δεχθούν αυτή την οιονεί «χειμέρια νάρκη» της ΚΕΠΠΑ και της Διεθνούς Νομιμότητας πρέπει να θέσουν, ως Κράτη-Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Διεθνούς Κοινότητας, προ των ευθυνών τους τους Ευρωπαϊκούς Θεσμούς και εκείνους της Διεθνούς Κοινότητας επισημαίνοντας, χωρίς περιστροφές, υποχωρήσεις και υπαναχωρήσεις, και τα εξής: Όπως όλοι στεκόμαστε σήμερα στο πλευρό της Ουκρανίας, καταδικάζοντας απεριφράστως και εμπράκτως το πολεμικό έγκλημα της Ρωσίας, στην ίδια γραμμή υπεράσπισης της Ευρωπαϊκής και της Διεθνούς Νομιμότητας πρέπει να καταδικασθεί -με χρησιμοποίηση του veto αν χρειασθεί σε μελλοντικές αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του NATO- απεριφράστως και εμπράκτως και η συνεχιζόμενη εγκληματική τακτική της Τουρκίας εις βάρος της Μαρτυρικής Κύπρου. Διότι η επιλεκτική εφαρμογή της Διεθνούς και της Ευρωπαϊκής Νομιμότητας οδηγεί, μοιραίως, στην ουσιαστική αναίρεσή τους.»

